

הנה"ח וחישובים מסחריים

סמסטר אי' תשע"א

מועד א'

מועד הבחינה: יום שישי 4.2.11 שעה 08:30

משך הבחינה: שלוש שעות (לא תינתן הארכה)

מסי' עמודים: 6 עמודים

חומר עזר: אסור השימוש בחומר עזר

מותר השימוש במחשבון כיס

Q-58

הנחיות:

- יש לצרף הסברים וחישובי עזר מפורטים.
הציון יתפזר בין המרכיבים השונים של הפתרון ויתייחס לא רק לתוצאה הסופית של כל מרכיב ומרכיב, אלא גם – ובעיקר – לדרך החישוב שלו.
- במידה ונתוני השאלות אינם חד-משמעיים, או במידה ואינך יודע/ת לחשב חלק מהנתונים הנדרשים, ניתן להניח הנחה סבירה כלשהי לגבי הנתונים החסרים, לציין אותה באופן ברור ולהסתמך עליה בהמשך הפתרון.
- יש לעגל סכומים כספיים לשקל הקרוב.
- יש לעגל אחוזים עד לשתי ספרות אחרי הנקודה.

ב ה צ ל ח ה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים הימניים (מימין לקו)

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

חברת "ציר הצירים" (להלן "החברה") הינה חברה מסחרית העוסקת ביבוא אביזרי פרזול למוצרי עץ מאיטליה ושיווקם לנגריות ברחבי הארץ. החברה הוקמה ביום 1 בינואר 2008. מובאים להלן נתונים נבחרים מתוך הדוחות הכספיים של החברה.

להלן נתונים חלקיים מתוך מאזני החברה ליום 31 בדצמבר 2009 וליום 31 בדצמבר 2010 (באלפי ש"ח):

<u>31.12.10</u>	<u>31.12.09</u>	
2,701	2,103	מזומנים
?	0	ניירות ערך סחירים
?	2,776	לקוחות
?	800	מלאי
650	705	רכוש קבוע
(1,500)	(1,000)	ספקים
?	(1,510)	זכאים (בגין שכ"ע, שכ"ד, דיבידנד)
(1,505)	(591)	הלוואות לז"א (כולל חלויות שוטפות)
(2,000)	(1,500)	הון מניות
(3,500)	(1,000)	פרמיה על מניות
(1,635)	(783)	עודפים

להלן נתונים חלקיים מתוך הדוח רווח והפסד של החברה לשנת 2010 (באלפי ש"ח):

9,440	הכנסות ממכירות
(5,000)	עלות המכר
(1,000)	הוצאות מס
1,072	רווח נקי

השתמשו בנתונים הכספיים שלעיל על מנת לענות על שאלות 1-7 המובאות להלן. הניחו כי למעט המצוין בגוף השאלות, לא התרחשו בחברה אירועים נוספים במהלך שנת 2010.

שאלה 1 (10 נקודות)

החברה רוכשת את אביזרי הפרזול שהיא משווקת מספק גדול באיטליה. הרכישות מהספק האיטלקי מתבצעות באשראי. לאורך כל שנות פעילותה של החברה, היא פרעה את כל התשלומים לספק במועד. החברה נוהגת לרכוש בתחילת כל חודש כמות קבועה של סחורה מהספק. במהלך שנת 2010 החברה רכשה מהספק האיטלקי 100 ארגזים של אביזרי פרזול בתחילת כל חודש. מיום הקמתה ועד לחודש יולי 2010, החברה רכשה את אביזרי פרזול מהספק האיטלקי במחיר של 4 אלפי ש"ח לארגז, אולם החל מחודש אוגוסט 2010 מחיר הרכישה התייקר ועמד על סך של 5 אלפי ש"ח לארגז. למרות ההתייקרות בעלויות הרכישה של המלאי, החברה החליטה שלא להעלות את מחירי המכירה ללקוחות, וזאת מאחר והיא מצליחה לשמור על רווחיות טובה גם במחירי המכירה הקיימים. החברה מעריכה את עלות המלאי בספריה תוך יישום שיטת FIFO.

החברה נוהגת למכור את מוצריה ללקוחות באשראי ומעניקה לכל הלקוחות תקופת אשראי זהה. החברה שמרה לאורך כל שנות פעילותה על מחירי מכירה ותנאי אשראי קבועים ללקוחות. מכירות החברה מתפזרות בצורה אחידה על פני חודשי השנה. בשנת 2010 חל גידול של 25% בהכנסות החברה ממכירות לעומת שנת 2009. יתרת הלקוחות ליום 31 בדצמבר 2009 מוצגת בניכוי יתרת לקוח של 1,000 אלפי ש"ח, מכיוון שהתברר לחברה שאותו לקוח פשט את הרגל ולפיכך לא תוכל לגבות את חובו. מלבד חוב אבוד זה, כל יתר חובות הלקוחות נגבו במועד במהלך שנת 2010. הנהלת החברה סבורה שגם כל חובות הלקוחות ליום 31 בדצמבר 2010 יגבו במועד.

מצאו את יתרת המלאי ואת יתרת הלקוחות במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010. חשבו גם את מספר ארגזי המלאי שהחברה מכרה במהלך שנת 2010. לבסוף, חשבו את תקופת האשראי שהחברה מקבלת מהספק האיטלקי ואת תקופת האשראי שהיא מעניקה ללקוחותיה.

שאלה 2 (10 נקודות)

ביום הקמתה שכרה החברה בניין משרדים לתקופה של 4 שנים על מנת שישמש אותה לצורך פעילותה. במסגרת הסכם השכירות של החברה עם בעל הנכס נקבע כי שכר הדירה יעמוד על סך של 600 אלפי ש"ח לשנה וכן נקבע כי שכר הדירה בעבור כל 4 שנות השכירות ישולם בתום חוזה השכירות. מתצית משטח הבניין השכור משמשת את מחלקת המכירות, ואילו המחצית השנייה משמשת את ההנהלה והמנהלה.

בשנת הקמתה של החברה עלות השכר השנתית של החברה עמדה על סך של 1200 אלפי ש"ח. כמות העובדים שהחברה מעסיקה לא השתנתה מאז הקמתה. עם זאת, החברה העלתה את שכר העובדים בתחילת כל שנה בשיעור של 10%. החברה נוהגת לשלם לעובדיה את שכר העבודה בגין כל חודש ביום הראשון של החודש

העוקב. מחצית מהוצאות השכר של החברה מיוחסות לפעילות השיווק והמכירות, ואילו היתרה מיוחסת לפעילות ההנהלה והמנהלה.

עם הקמתה, ביום 1 בינואר 2008, רכשה החברה ציוד משרדי. מחצית מהציוד המשרדי משמשת לצורך פעילות השיווק והמכירות והמחצית השנייה משמשת את ההנהלה והמנהלה. בנוסף, ביום 1 ביולי 2008 רכשה החברה שתי מכוניות זהות עבור סוכני המכירות בעלות של 150 אלפי ש"ח לכל מכונית וכן מכונית נוספת יוקרתית יותר עבור המנכ"ל שעלותה 240 אלפי ש"ח. ביום 1 ביולי 2010 החברה מכרה את מכוניתו של המנכ"ל בתמורה לסכום של 190 אלפי ש"ח ורכשה עבורו מכונית חדישה יותר. עסקת המכירה של המכונית הישנה ועסקת הרכישה של המכונית החדשה בוצעו במזומן. מעבר לשתי העסקאות האמורות, לא בוצעו במהלך שנת 2010 רכישות או מכירות נוספת של רכוש קבוע. החברה מציגה את הרכוש הקבוע בספריה על בסיס עלותן המופחתת, כשהציוד המשרדי מופחת בקו ישר על פני 5 שנים ללא ערך גרט ואילו המכוניות מופחתות בקו ישר על פני 4 שנים עם ערך גרט של שליש מעלותן. במהלך תקופת השימוש בציוד המשרדי ובכלי הרכב לא נרשמו בגינם בספרי החברה הפסדים בשל ירידת ערך.

מצאו את יתרת הזכאים בגין שכר דירה ואת יתרת הזכאים בגין שכר עבודה במאזן ליום 31 בדצמבר 2009 ובמאזן ליום 31 בדצמבר 2010. מצאו גם את עלות הרכישה של הציוד המשרדי ושל מכונית המנכ"ל החדשה.

שאלה 3 (10 נקודות)

במועד הקמתה, ביום 1 בינואר 2008, גייסה החברה הלוואה בנקאית לחמש שנים שאינה צמודה ונושאת ריבית שנתית של 10%. ההלוואה נפרעת בחמישה תשלומים שווים של קרן וריבית בסוף כל שנה. ביום 1 בינואר 2010 החברה לקחה עוד הלוואה לשלוש שנים צמודת מדד ונושאת ריבית של 5%, כשמלוא הקרן וכל הריבית והפרשי ההצמדה הנצברים בגינה יסולקו בתשלום בודד בתום תקופת ההלוואה. המדד עלה בשיעור של 4% במהלך שנת 2010.

מצאו את קרן ההלוואה שנלקחה ביום 1 בינואר 2008 ואת קרן ההלוואה שנלקחה ביום 1 בינואר 2010.

שאלה 4 (10 נקודות)

החברה הוקמה ביום 15 באפריל 2008 על ידי מר ברזל בהשקעה פרטית שנעשתה כנגד הנפקת מניות. ביום 1 בינואר 2010 העביר מר ברזל 40% ממניותיו בחברה לגברת פליז תמורת 2,000 אלפי ש"ח. ביום 31 בדצמבר 2010, מניות החברה הונפקו לראשונה לציבור המשקיעים בבורסה. החברה מתכננת להשתמש בכספים שגויסו בהנפקה על מנת להרחיב את תחומי הפעילות העסקית שלה בדרך של רכישות ומיזוגים עם חברות

אחרות. מיד לאחר ההנפקה, החברה השקיעה באופן זמני את כל כספי ההנפקה בתיק ניירות ערך סולידיים הנסחרים בבורסה עד שהם ידרשו למטרה לה הם נועדו.

במהלך שנת 2009 הכריזה החברה על דיבידנד והתחייבה לשלמו לבעלי מניותיה בחודש ינואר 2010. החברה הכריזה על דיבידנד גם במהלך שנת 2010, אשר מתציתו שולמה לבעלי המניות בשנת 2010 עצמה ואילו המחצית הנותרת תשולם בתחילת שנת 2011.

מצאו את הסכום שגויס על ידי החברה בהנפקת המניות לציבור. מצאו את שיעור ההחזקות במניות החברה של מר ברזל, גברת פליז והציבור מיד לאחר ההנפקה לציבור. חשבו גם את השווי ההוגן של ההון העצמי של החברה מיד לאחר ההנפקה לציבור, כפי שמשקף מתוך מחיר ההנפקה. לבסוף, חשבו את סכום הדיבידנד שהחברה הכריזה עליו במהלך שנת 2010 ומצאו את יתרת הזכאים בגין דיבידנד במאזן ליום 31 בדצמבר 2009 ובמאזן ליום 31 בדצמבר 2010.

שאלה 5 (20 נקודות)

השתמשו בנתונים שהובאו לעיל מתוך הדוחות הכספיים של החברה וכן בנתונים הנוספים שנכללו בשאלות הקודמות על מנת להציג את דוח רווח והפסד של החברה לשנת 2010.

שאלה 6 (20 נקודות)

השתמשו בנתונים שהובאו לעיל מתוך הדוחות הכספיים של החברה וכן בנתונים הנוספים שנכללו בשאלות הקודמות על מנת להציג את כל התקבולים במזומן שהחברה קבלה במהלך שנת 2010 ואת כל התשלומים במזומן שהחברה שילמה במהלך שנת 2010, לפי הפירוט הבא: תקבולים מלקוחות, תשלומים לספקים, תשלומים לעובדים, תשלומי ריבית לבנקים, תשלומי מס הכנסה לרשויות המס, תשלומים לרכישת רכוש קבוע, תשלומים לרכישת ניירות ערך, תקבולים ממכירת רכוש קבוע, תקבולים מלקיחת הלוואות מבנקים, תשלומים לבנקים בגין החזרי קרן של הלוואות, תקבולים מהנפקת מניות, תשלומי דיבידנדים לבעלי המניות. לבסוף, בדקו שהתקבולים והתשלומים שהצגתם מסבירים את הפער שבין יתרת המזומנים במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009 ולבין יתרת המזומנים במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010.

שאלה 7 (20 נקודות)

בתחילת שנת 2011 נשקלה בחברה האפשרות למזג לתוכה את פעילותה של חברה פרטית בשם "מנעול וברית בע"מ" העוסקת ביצור מנעולים ובריתים לחלונות ותריסי עץ ומוחזקת בבעלותה הפרטית של משפחת מתכת. במסגרת המשא ומתן לרכישת החברה הפרטית, עלו שתי חלופות אפשריות לביצוע העסקה. החלופה האחת היא

רכישת מניות החברה הפרטית מבני משפחת מתכת בתמורה לסכום של 800,000 אלפי ש"ח שישולם במזומן במועד חתימת ההסכם. החלופה השנייה היא רכישת מניות החברה הפרטית בתמורה לסכום של 900,000 אלפי שישולם בשלושה תשלומי שנתיים שווים, שהראשון מביניהם ישולם במעמד חתימת ההסכם. מאחר שבאותה עת החברה יכלה להעמיד סכום של 300,000 אלפי ש"ח בלבד מתוך רזרבות המזומנים שלה לטובת הרכישה של מניות החברה הפרטית, הרי שחלופת הרכישה במזומן היתה כרוכה בגיוס הון נוסף בסך 500,000 ש"ח ממקורות חיצוניים.

הנהלת חברה החליטה לבחור בחלופת הרכישה במזומן תוך גיוס הסכום החסר של 500,000 אלפי ש"ח בדרך של הנפקת אגרות חוב לציבור המשקיעים בבורסה. הסכם הרכישה של מניות החברה הפרטית נחתם ביום 1 בינואר 2011 ובאותו יום החברה הנפיקה שתי סדרות של אגרות חוב בבורסה וגייסה בהנפקה בדיוק את הסכום של 500,000 אלפי ש"ח שנדרש להשלמת עסקת הרכישה. סכום של 250,000 אלפי ש"ח גויס בהנפקה של סדרה א' של אגרות חוב לא צמודות לשנתיים בערך נקוב של 270,000 אלפי ש"ח, אשר משלמות קופון של 10% מתוך הערך הנקוב בסוף כל שנה כשבתום השנה השנייה משולם גם מלוא הערך הנקוב. סכום נוסף של 250,000 אלפי ש"ח גויס בהנפקה של סדרה ב' של אגרות חוב צמודות מדד לשנתיים בערך נקוב של 270,000 אלפי ש"ח, אשר משלמות קופון צמוד מדד של 5% מתוך הערך הנקוב בסוף כל שנה כשבתום השנה השנייה משולם גם מלוא הערך הנקוב עם הצמדה למדד. מספר חודשים לאחר ההנפקה של אגרות החוב חלה ירידה חדה במחיר הבורסה של אגרות החוב מסדרה א' בעוד שאגרות החוב מסדרה ב' שמרו על מחיר יציב.

חוו דעתכם על החלטת החברה להעדיף את חלופת הרכישה במזומן של החברה הפרטית במימון של אגרות החוב שהונפקו על פני חלופת הרכישה באשראי, ובפרט הסבירו האם לדעתכם הבחירה של החברה היתה כדאית. הסבירו ממה נובעת הירידה במחיר השוק של סדרות אג"ח א' מספר חודשים לאחר הנפקתה ומדוע לא נצפתה ירידה דומה בסדרת אג"ח ב'.

הקניית חשבונית ותשלום מס ח.מ.
מחיר

הקניית חשבונית ותשלום מס ח.מ.
מחיר

שאלה מס' 1

$$4 * 7 * 100 = 2800$$

$$5 * 5 * 100 = 2500$$

קניות בחודשים 01-07/2010
קניות בחודשים 08-12/2010

5300

סה"כ קניות בשנת 2010

	אלפי ש"ח	ארגזים
$800 / 4 =$	800	200
$2800 / 4 + 2500 / 5 =$	5300	1200
PN	-5000	1180

מלאי:
י.פ. מלאי 1.1.10
קניות 2010 (מצאנו מעלה)
עלות מכירות (נתון)

$$(FIFO) 1100 / 5 = 220$$

י.ס. מלאי 31.12.10

$$9440$$

$$9440 / 1.25 = 7552$$

מכירות ב-2010 (נתון)
מכירות ב-2009

יתרת הלקוחות ל-31.12.09 מוצגת בנטו, בניכוי חוב אבוד בסך 1000 אלפי ש"ח. לכן יתרת הלקוחות ברוטו: 776,
מכאן, תקופת האשראי שהחברה מעניקה ללקוחותיה הינו 6 חודשים: $6 = 7552 / 3776$
ידוע כי החברה שמרה על תנאי האשראי, לכן יתרת הלקוחות ל-31.12.10: $9440 / 2 = 4720$

תקופת האשראי שהחברה מקבלת מהספק: $1500 / 500 = 3$

א-53 - 5

א-53

3, אלפי ש"ח.

שאלה מס' 2

שכר דירה:

החברה משלמת עבור שכר הדירה בתום תקופה של 4 שנים, לכן:

$600 * 2 =$	1200	זכאים בגין שכר דירה ל-31.12.09
$600 * 3 =$	1800	זכאים בגין שכר דירה ל-31.12.10

שכר עבודה:

שנתי	חודשי	
1200	100	שכר עבודה בשנת 2008
1320	110	שכר עבודה בשנת 2009
1452	121	שכר עבודה בשנת 2010

יתרת הזכאים בגין שכ"ע 31.12.09

110

יתרת הזכאים בגין שכ"ע 31.12.10

121

רכוש קבוע:

$150 * 2 + 240 =$	540	עלות מקורית של המכוניות
$540 / 3$	<u>-180</u>	ערך גרס - שליש מהעלות המקורית

360

בסיס להפחתה

$360 * 2.5 / 4 + 180 =$	405	עלות מופחתת של המכוניות 31.12.09
$705 - 405 =$	300	מכאן, עלות מופחתת של הציוד 31.12.09

$300 * 5 / 3 =$	500	עלות מקורית של הציוד -
-----------------	-----	------------------------

בשנת 2010:

$100 * 2 * 1.5 / 4 + 100 =$	175	מכוניות של סוכני המכירות 31.12.10
$500 * 2 / 5 =$	200	ציוד משרדי 31.12.10
	275	עלות מופחתת של המכונית החדשה -

$275 * 12 / 11 =$	300	העלות המקורית של המכונית החדשה -
-------------------	-----	----------------------------------

שאלה 3

הלוואה מס' 1

נמצא את גובה של ההחזר השנתי:

PMT(10%, n=3, 591)	238	החזר שנתי
כדי לחשב את הקרן של ההלוואה, נציב בנוסחה את גובה ה-PMT כפי שמצאנו:		
PV (10%, n=5, PMT=238)	901	קרן ליום לקיחת ההלוואה
PV (10%, n=2, PMT=238)	412	יתרת קרן ל-31.12.10
591 * 10%	59	הוצאות ריבית בשנת 2010
238 - 59 =	179	החזר קרן בשנת 2010

לוח סילוקין הלוואה א

901	90	148	753
753	75	162	591
591	59	179	413
413	41	196	216
216	22	216	0

הלוואה מס' 2

יתרה בגין הלוואה מס' 2

$$1092 / 1.092 = 1,000$$

קרן הלוואה

שאלה 4

העברת 40% מהון המניות לגב' פליז - עסקה בין בעלי המניות, אינה משפיעה על הדוחות הכספיים

הנפקת מניות בדצמבר 2010:

הנפקה	אחרי הנפקה	לפני הנפקה	הון מניות
500	2,000	1,500	
<u>2,500</u>	3,500	1,000	פרמיה
<u><u>3,000</u></u>			סה"כ הנפקה -

מחיר מניה בהנפקה: $3000 / 500 = 6$

שווי הון עצמי $2000 * 6 = 12,000$

שעור ההחזקה לאחר ההנפקה:

$900 / 2000 =$	45%	מר' ברזל
$600 / 2000 =$	30%	גב' פליז
$500 / 2000 =$	<u>25%</u>	ציבור
	<u><u>100%</u></u>	סה"כ

דיבידנד

$1510 - 1200 - 110 =$	200	יתרת זכאים בגין דיבידנד 31.12.09
PN ממאזן	2,031	יתרת זכאים במאזן 31.12.10
$2031 - 1800 - 121 =$	110	יתרת זכאים בגין דיבידנד 31.12.10

סה"כ דיבידנד שהוכרז במהלך שנת 2010: $110 * 2 = 220$

דרך נוספת לחישוב הדיבידנד שהוכרז בשנת 2010 - תנועה בעודפים:

	783	עודפים י.פ.
	1072	רווח 2010
PN	<u>220</u>	דיבידנד
	<u><u>1635</u></u>	עודפים י.ס.

מאזנים לתאריך:

31.12.10	31.12.09	
2,701	2,103	מזומנים
3,000	-	ניירות ערך
4,720	2,776	לקוחות
1,100	800	מלאי
650	705	ר"ק
-1,500	-1,000	ספקים
-121	-110	זכאים שכ"ע
-1,800	-1,200	זכאים שכ"ד
-2,031	-1,510	זכאים דיבידנד
-1,505	-591	הלוואות
-2,000	-1,500	הון מניות
-3,500	-1,000	פרמיה על מניות
-1,635	-783	עודפים
-	-	

דוח רווח והפסד לשנה שנסתיימה בתאריך 31.12.10

9,440	מכירות
-5,000	עלות המכר
<u>4,440</u>	רווח גולמי
-1,126	הוצאות מכירה
-1,121	הוצאות הנה"כ
30	הכנסות אחרות
<u>2,223</u>	רווח תפעולי
-151	הוצאות מימון
<u>2,072</u>	רווח לפני מס
-1,000	הוצאות מס
<u>1,072</u>	רווח נקי

שאלה מס' 6

9440/2+7552/2-1000 =	7,496	תקבולים מלקוחות
5300-1500+1000 =	-4,800	תשלומים לספקים
11*121 + 110 =	-1,441	תשלומים לעובדים
	-59	תשלומי ריבית
	-1,000	תשלומי מס
	196	
	-300	תשלומים לרכישת ר"ק
	190	תקבולים ממכירת ר"ק
	-3,000	תשלומים לרכישת ני"ע
	-3,110	
	1,000	תקבולים מלקיחת הלוואות
	-178	תשלומים להחזר הלוואות
	3,000	תקבולים מהנפקת מניות
200 + 110 =	-310	תשלומי דיבידנד
	3,512	
	598	סה"כ

בדיקה:

2,103	יתרת מזומנים 31.12.09
<u>2,701</u>	יתרת מזומנים 31.12.10
598	שינוי במזומנים